

По конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в Икономически университет - Варна, област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“

1. Обща информация

- Изготвил становището – проф. д-р Илиан Иванов Минков, Икономически университет - Варна, професионално направление 3.8. Икономика; научна специалност: Икономика и управление (Бизнес планиране и фирмена култура);

- Основание за изготвяне на становището - решение на заседанието от 08.01.2026 г. на Научното жури, назначено със заповед на ректора на ИУ-Варна № РД-06-186/28.11.2025 г.

2. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ в Икономически университет - Варна, е обявен в Държавен вестник, бр. 90/28.10.2025 г. на основание чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“, за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, със срок 2 месеца от обнародването му.

3. Кандидат по конкурса

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ участва гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева от ИУ-Варна. Тя е единствен кандидат по този конкурс.

3.1. Изпълнение на минималните национални изисквания

Кандидатът по конкурса за академичната длъжност „доцент“ надвишава минималните национални изисквания, регламентирани в чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, в рамките на област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика.

Показател	Постигнати точки	Минимални изисквания	Разлика
Група А	50	50	0
Група В	100	100	0
Група Г	311,67	200	+111,67
Група Д	200	50	+150
Общо (национални)	661,67	400	+261,67

3.2 Изпълнение на допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна

Кандидатът напълно изпълнява и значително надвишава допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна, установени съгласно чл. 26, ал. 5 от ЗРАСРБ.

Показател	Постигнати точки	Минимални изисквания	Разлика
Научни доклади	153,33	30	123,33
Научни статии и студии	150	80	70
Общо (допълнителни)	303,33	110	193,33

Може да се обобщи, че кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева изпълнява минималните национални изисквания и допълнителните институционални изисквания на ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионалното направление, в което е обявен конкурса. Данните показват, че кандидатът отговаря на изискванията в чл. 101 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС).

4. Данни за кандидата (персонална характеристика)

Кандидатът по конкурса за придобиване на академичната длъжност „доцент“, обявен от ИУ-Варна, гл. ас. д-р Миглена Душкова притежава ОНС „доктор“ по научна специалност 05.02.18 "Икономика и управление (търговия)" от 2007 г. с диплом № 31247/05.04.2007 г., издаден от ВАК, София, въз основа на защитен дисертационен труд на тема „Разширяване на пазарното присъствие на търговската фирма в условията на нарастваща конкуренция“.

Кандидатът по конкурса придобива ОКС "бакалавър" и „магистър“ по специалност "Икономика на търговията" в ИУ-Варна съответно през 2001 и 2002 г. Професионалната кариера на д-р Душкова като преподавател стартира през 2003 г. като хоноруван асистент в ИУ-Варна. От 2008 г. започва работа като редовен асистент в университета към катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, а от 2010 г. заема академичната длъжност „главен асистент“. Преподава множество дисциплини в ОКС „бакалавър“ и „магистър“, в т.ч.: „Търговски мениджмънт“, „Управление на търговските операции“, „Въведение в търговията“, „Управление на човешките ресурси“, „Борсова търговия“, „Търговска политика на Европейския съюз“, „Оmnikanален търговски маркетинг“, и др.

Научните интереси на гл. ас. д-р Миглена Душкова са в областта на търговията с фокус върху качество на търговското обслужване; потребителска защита; икономическа ефективност, франчайзинг, и др. Проучванията в тези изследователски полета намират израз в общо 39 публикации, в т.ч.: 5 монографии и студии; 12 научни статии; 20 научни доклада, и 2 учебни помагала.

В обобщение, кандидатът по конкурса притежава професионална и научна квалификация, има придобит научен и академичен опит и напълно съответства на изискванията в чл. 101 от ПРАС на ИУ-Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Описание на научните трудове

Научните трудове, представени за участие в конкурса за "доцент", обхващат 33 публикации в общ обем от 603 страници самостоятелно участие. Структурата на публикациите е както следва:

Общ брой публикации: 33 бр. с общ обем 603 стр.

От тях:

- монография по конкурса – 1 бр. с обем 239 стр.
- участие в колективна монография – 2 бр. с обем 80 стр.
- научни студии – 2 бр. с обем 69 стр.
- научни статии – 10 бр. с обем 91 стр.
- научни доклади – 18 бр. с обем 124 стр.

23 от публикациите са самостоятелни, а 12 са разработени в съавторство. Една от публикациите е индексирана в Scopus и Web of Science, като делът на индексираните публикации е 2,9%.

В настоящия конкурс като хабилитационен труд е представена монографията „Качество на търговското обслужване и защита на потребителските права“, публикувана в монографична библиотека „Проф. Цани Калянджиев“ през 2025 г. В монографията е разгледана задълбочено и многоаспектно връзката между защитата на потребителите и качеството на търговското обслужване в условията на цифрова трансформация. Считаю, че монографичният труд отговаря напълно на критериите за самостоятелно научно изследване с очертани авторови позиции и научни приноси, които допринасят за развитие на научното познание в областта на търговията и търговското обслужване.

Анализът на получените научни и научно-приложни резултати в представените трудове показва, че публикациите на гл. ас. д-р Миглена Душкова свидетелстват за сериозен авторитет в по-горе посочените изследователски области. Представените трудове са на високо научно равнище и осигуряват разпространение на резултатите от проведените изследвания сред академичната общност.

6. Идентифициране на приносите

В научноизследователската дейност на гл. ас. д-р Миглена Душкова могат да се идентифицират редица научни и научно-приложни приноси. На основата на анализа на представените научни трудове считам, че могат да се обособят следните основни приноси на кандидата:

6.1. Приноси с теоретичен характер:

➤ Обогатяване на теорията за качество на търговското обслужване, чрез интегриране на концепцията за защита на потребителските права в условията на дигитална трансформация и омниканалност.

➤ Доразвиване на понятията „потребител“ и „канални на взаимодействие между потребители, търговци и технологии“ в контекста на съвременните взаимодействия, формиращи се в процеса на търговското обслужване.

➤ Систематизиране на основните политики на ЕС за защита на потребителите и ролята им за осигуряване на високо ниво на потребителска защита и гарантиране на прозрачни търговски практики.

➤ Проучване на съвременни тенденции в развитието на търговията и обосноваване на необходимостта от по-нататъшно взаимно проникване на електронната и традиционната търговия.

6.2. Приноси с научно-приложен и приложен характер:

➤ Анализирана и оценена е икономическата ефективност на търговията в България след присъединяването на страната към ЕС, като са очертани регионалните различия, и са формулирани насоки за нейното повишаване.

➤ Осъществено е проучване на потребителския избор и защитата на потребителите в дигитална среда, като са идентифицирани основните рискове при онлайн пазаруване.

➤ Анализирани са резултатите от дейността на институции, свързани със защита на правата на потребителите в България и ЕС и въз основа на това са систематизирани инструментите за потребителска защита, като е изтъкнат приносът на новите технологии в тази посока.

➤ Изследвана е осведомеността и активността на потребителите в България по отношение защитата на потребителските права и отражението им върху ефективността от контрола на институциите върху търговските практики.

➤ Очертани са нови модели на взаимодействие между потребители и търговци, както и между самите потребители, в резултат на развитието на дигиталните платформи, което подпомага усъвършенстването на търговското обслужване.

➤ Анализирана е ролята на франчайзинга, като съвременен търговски формат, за развитие на търговията на дребно в България и са разкрити нейните ефекти за повишаване на потребителската култура и качеството на обслужване. Във връзка с това са изведени насоки за по-устойчиво развитие на търговската мрежа.

Приносите на кандидата имат съществено значение за развитието на теорията и практиката в областта на търговското обслужване и потребителската защита, съвременните форми на търговия, франчайзинга и иновативните образователни подходи, като предлагат решения с висока практическа приложимост в съвременната бизнес и образователна среда.

От представената справка за общо 24 цитирания на научни трудове на кандидата се вижда, че те са разпределени както следва: 2 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Scopus и Web of Science (30 т.); 12 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране (120 т.); 10 цитирания в нереперирани списания (50 т.). Това показва недвусмислено, че кандидатът по конкурса има безспорни приноси от теоретичен, методически и приложен характер, които са идентифицирани от други автори и допринасят за утвърждаване на научните му постижения.

7. Участие в научни проекти

Гл. ас. д-р Миглена Душкова има отчетени участия в 2 научноизследователски проекта и 2 проекта, свързани с организиране на научни форуми. Двата научни проекта представляват съвместни проучвания на членовете на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, като изследванията осъществени от д-р Душкова са свързани с тематиката на обявения конкурс. Резултатите от тези проекти са публикувани в колективни монографии. Кандидатът по конкурса отчита също активно участие в научни форуми (28 участия), като в 8 от тях е член на организационния комитет.

8. Преподавателска работа

Гл. ас. д-р Миглена Душкова има значителен опит като преподавател в ИУ-Варна. Тя е водила самостоятелно или участва в преподавателския екип на различни

дисциплини в ОКС "бакалавър" и "магистър". От приложените справки е видно, че преподаваните дисциплини в бакалавърска степен са 23, а в магистърска 3, което свидетелства за наличие на компетентности в множество направления в областта на търговския бизнес. Кандидатът по конкурса изпълнява норматива за учебна заетост в ИУ-Варна, като за последните 2 учебни години е провела общо 191 ч. лекции и 300 ч. упражнения в ОКС „бакалавър“, и 3 ч. лекции и 12 ч. упражнения в ОКС „магистър“.

Д-р Душкова участва активно в разработването на образователните продукти на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, като отчита участие в разработването на 21 учебни програми на дисциплини в ОКС „бакалавър“ и „магистър“. Прави впечатление също и работата ѝ със студентите, като е била научен ръководител на 56 и рецензент на 57 дипломни работи в двете образователно-квалификационни степени.

За участие в конкурса гл. ас. д-р Миглена Душкова представя участия като съавтор в 2 учебни помагала: „Управление на търговските операции“ (5 самостоятелно разработени глави) и „Търговски мениджмънт“ (2 самостоятелно разработени глави и 1 в съавторство). Частите, разработени от д-р Душкова се характеризират с яснота и подчертано практическа насоченост при представяне на учебния материал по отделните теми.

Посоченото дотук свидетелства за наличието на сериозен опит и висока степен на подготвеност на кандидата за "доцент" Миглена Душкова в областта на учебно-преподавателската дейност.

9. Други

Кандидатът по конкурса участва активно и в различни дейности, които демонстрират стремежа му към повишаване на академичните компетентности и административния капацитет, като тук следва да се отбележат:

- Участие като ментор към акселератора на ИУ-Варна UEVA Startup Initiative 2025;
- Провеждане на множество лекции с участието на специалисти от практиката;
- Участие като тютор на студентите от спец. „Икономика и търговия“;
- Участие в различни обучения за повишаване на квалификацията;
- Участие в специализация по Дидактика на висшето образование;
- Членство в Съюза на учените в България – клон Варна и Териториална организация на Научно-техническите съюзи – Варна;
- Заемане на изборни длъжности и участие в постоянни комисии на ИУ-Варна;
- Участие при изготвяне на доклади във вътрешни процедури по акредитация в ИУ-Варна.

10. Плагиатство

В представените трудове не констатирам наличие на плагиатство, некоректни данни и/или некоректно позоваване на чужди научни трудове.

11. Въпроси, критични бележки и препоръки към кандидата.

В представената по конкурса научна продукция съществени пропуски, противоречия или грешки не бяха открити. Представените трудове се отличават с необходимото качество и висока степен на практическа приложимост. Нямам въпроси

към кандидата. Основната ми критична бележка е свързана с твърде ниският относителен дял на публикациите в издания, индексирани в Scopus и Web of Science. Във връзка с това препоръката ми към бъдещата изследователска и публикационна дейност на д-р Миглена Душкова е да представя приоритетно резултатите от своите изследвания именно в такива издания.

Заключение

Констатациите, свързани с изследователската, публикационната и преподавателската дейност на гл. ас д-р Миглена Душкова Милева недвусмислено показват съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет - Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“. Това ми дава основание да изразя категорично положително отношение по представения конкурс и да предложа на уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)".

06.02.2026 г.

Подпис:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

(проф. д-р Илиан Минков)

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“

Професионално направление: 3.8 Икономика

Научна специалност: „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“

1. Обща информация

- Изготвил рецензията: Проф. д-р Данчо Янков Данчев, научна специалност „Икономика и управление (търговия)“, катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при Икономически университет – Варна.
- Основание за изготвяне на рецензията: решение на научното жури от 08.01.2026г., заповед на Ректора на ИУ-Варна РД-06-186/28.11.2025г., решение на факултетния съвет на Стопански факултет (протокол 28/24.11.2025г.)

2. Информация за конкурса

- Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки
- Професионално направление: 3.8 Икономика
- Факултет, за нуждите на който е обявен конкурса: Стопански факултет
- Катедра, за нуждите на която е обявен конкурса: Катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ при ИУ-Варна
- Брой и дата на Държавен вестник, в който е обявен конкурса: 90/28.10.2025г.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса за „доцент“ по научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“ е гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева от катедра „ИУТУ“ при Икономически университет – Варна.

Представената от гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева научна продукция като количество и качество съответства и надхвърля минималните национални изисквания за академична длъжност „доцент“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурса, според чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и чл. 53, ал.4 от ППЗРАСРБ, което се илюстрира в следващата таблица:

Показатели	Минимални изисквани точки по групи показатели за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8 Икономика (съгласно ЗРАСРБ)	Декларирани точки от кандидата
Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50	50
Хабилитационен труд - монография	100	100
Сума от показателите от 4 до 10, в т.ч.	200	311,67
- Г.6 Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни	30/n	15
- Г.7 Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране	10/n	233,33
- Г.9 Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране	15/n	30
- Г.10 Публикувана глава от колективна монография	20/n	33,34
Сума от показателите от 11 до 13, в т.ч.	50	200
- Д.11 Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни	15	30
- Д.12 Цитирания в монографии и колективни толове с научно рецензиране	10	120
- Д.13 Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране	5	50

Кандидатката изпълнява допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна по чл. 26, ал. 5 на ЗРАСРБ:

№	Показатели	Точки за „доцент“	Декларирани точки от кандидата
1	Научни доклади	30	153,33
2	Научни статии и студии	80	150

Съгласно представената справка-декларация, гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е изпълнила и количествено надвишава значително минималните национални количествени изисквания общо и по отделните критерии, както и допълнителните изисквания на ПРАС на ИУ-Варна.

4. Данни за кандидата (персонална характеристика)

Кандидатката по конкурса за „доцент“ притежава диплома от ВАК за ОНС „Доктор“ № 31247/05.04.2007г.

Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева отговаря на изискванията в чл. 101, т. 1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ-Варна (ПРАС) – притежава ОНС „доктор“ и е заемала академичната длъжност „главен асистент“ не по-малко от две академични години в същото висше училище.

Кандидатката за участие в конкурса е завършила средно образование в Трета природоматематическа гимназия „Акад. Методий Попов“ – Варна. През периода 1997-2001г е студентка в Икономически университет- Варна с придобита степен „бакалавър“, през периода 2001-2002г продължава обучението си в Икономически университет – Варна и придобива степен „магистър“. След завършване на висшето си образование работи като оператор в офис в „Мобилтел“ (2001-2003г) и като хоноруван асистент в Икономически университет – Варна (2003-2004г). През 2008г. постъпва като редовен асистент в катедра „ИУТ“ на ИУ-Варна, където нейното професионално развитие продължава като главен асистент (2010 – до сега). Притежава сертификати за участие в специализации, курсове и обучения основно от Българска асоциация „Активни потребители“, Европейска организация на потребителите, Комисия за защита на потребителите и Икономически университет – Варна. Основните сфери на научните интереси на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева са търговско обслужване, потребителска защита, политика на Европейския съюз за защита на потребителите, които са в съответствие с тематиката на обявения конкурс.

5. Описание на научните трудове

Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева отговаря на изискванията по чл. 101, т. 3-5 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Общият брой на публикациите на кандидатката за „доцент“ е 40, в т.ч. 1 бр. автореферат, 3 броя монографии (1 самостоятелна), 2 броя студии (2 самостоятелни), 12 научни статии (9 самостоятелни), 20 научни доклада (15 самостоятелни), 2 броя учебници и учебни помагала. Общо 1 публикация (в съавторство) на английски език е включена в световноизвестни бази за реферирание и индексирание Scopus и Web of Science.

В настоящия конкурс гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева участва с част от посочените по-горе публикации – общо 35 броя, които са представени в следната таблица:

Вид на научните публикации	Общо (бр.)	В т.ч.	
		Самостоятелни	В реферирани и индексирани издания в световноизвестни бази данни
Монографии	3	1	-
Студии	2	2	-
Научни статии	10	7	1
Научни доклади	18	13	-
Учебници и учебни помагала	2	-	-
Общо	35	23	1

Двадесет и три от представените за конкурса трудове са самостоятелни публикации, в т.ч. 1 монографии, 2 студии, 7 научни статии и 13 научни доклада. Освен това, кандидатката е представила още 12 колективни публикации, в които е участвала, в т.ч.: 2 монографии, 3 научни статии, 5 научни доклада, 2 учебни помагала. Една от статиите е публикувана на английски език и е реферирана и индексирана в световноизвестните бази данни с научна информация Scopus и Web of Science (въпреки, че това не е задължително за заемането на академична длъжност „доцент“). Преобладаващата част от останалите публикации са включени в редица други системи за рефериране и оценяване, а някои публикации са директно свързани и с учебно-преподавателската дейност.

За участие в конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е представила една самостоятелна монография със заглавие „Качество на търговското обслужване и защита на потребителските права“ с общ обем от 239 страници като основен хабилитационен труд. Монографичният труд отговаря на изискванията, тъй като е публикуван в специализирано научно издателство, обсъден е в първичното звено, рецензиран е от две хабилитирани лица, решава съществен научен и научно-приложен проблем на високо съвременно равнище и не повтаря публикациите за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ (в съответствие с изискванията на чл. 101, т.3 във връзка с чл. 112, т.2 от ПРАС на ИУ-Варна).

Хабилитационният труд е оригинално научно изследване, което представя авторската гледна точка при осмислянето на проблемите в областта на защитата на потребителите и техните права като фактор за гарантиране на качеството на търговското обслужване. Фокусът е поставен върху връзката на качеството на търговското обслужване и защитата на потребителите чрез изследване на потребителските права и тяхното осъществяване в процеса на взаимодействие между потребителите и

ритейлърите. Потребителската защита е разгледана като фактор за гарантиране на качествено търговско обслужване, а познаването на потребителските права като фактор за повишаване на потребителската култура и следователно като фактор, оказващ влияние върху очакванията и възприятията на потребителите за качеството на търговското обслужване.

Изследвани са нормативни документи, институционални практики и ключови аспекти, свързани със защитата на потребителите в България, които показват, че са налице нарушения и пропуски в търговското обслужване от страна на ритейлърите, произтичащи от неспазване на правата на потребителите.

Надграждащ ефект за монографичното изследване е проведеното авторско анкетно проучване на потребителската осведоменост в областта на защитата на потребителите и техните права, като неговите резултати допълват изводите на автора за качеството на търговското обслужване.

В монографията са изведени предизвикателствата пред търговското обслужване в резултат на неговата трансформация в условията на дигитализация, а цифровите технологии са разгледани като ускорител на взаимодействието между търговците и потребителите в онлайн среда.

Присмам не само хабилитационния труд, но и всички представени публикации като имаци пряко или косвено отношение към конкурса за „доцент“ поради следните основания: (i) те доказват висока степен на познаване на теорията и практиката в областта на защитата на потребителските права и качеството на търговското обслужване; (ii) те са основани върху изследвания, които могат да се използват и в преподавателската дейност на кандидатката; (iii) публикациите са илюстрация на еволюцията в академичното израстване на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева, довело до публикации в български и международни издания; (iv) в публикациите се разглеждат както класически, така и нови моменти по отношение на търговското обслужване и защитата на потребителите; (v) те изразяват позицията на автора и представените трудове са рецензирани от утвърдени хабилитирани преподаватели и изследователи; (vi) те са продукт на изследване на специализираната литература в областта на защитата на потребителите, което позволява да се извеждат самостоятелно изводи и да се формулират умозаклучения, които дават отражение върху търговското и маркетинговото мислене.

Посоченото до тук дава основание да се направи заключение, че представената научна продукция от гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева за участие в конкурса за

„доцент“ по съдържание и по количество е достатъчна и надхвърля изискванията за заемането на тази академична длъжност и покрива профила на обявения конкурс.

6. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа на кандидата

Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е представила справка на оригиналните научни приноси със съответните доказателства, определени в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПРАС на ИУ-Варна. В представените научни публикации за участие в конкурса за „доцент“ по научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“ могат да се идентифицират научни приноси с теоретичен и научно-приложен характер, които са свързани главно с обогатяване на теорията за качество на търговското обслужване чрез интегриране на концепцията за защита на потребителските права, систематизиране на политиките на Европейския съюз за защита на потребителите и тяхната роля за повишаване на потребителската защита и на качеството на търговското обслужване, анализиране на защитата на потребителите и на осведомеността за техните права в офлайн и онлайн среда и др.. Тези приноси се изразяват в обобщение, обогатяване, допълване и доразвиване на съществуващите знания в посочените области, което е основание да се приемат като валидни, целесъобразни и обективни.

7. Оценка на цитиранията

В справката за цитиранията гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева представя 24 идентифицирани цитирания, които са в реферирани и индексирани научни издания, в т.ч. едно цитиране в Scopus и едно в Web of Science. Тези цитирания намират израз в 200 точки (при необходими 50 точки) по минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ съгласно чл. 26 ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ. Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева има профили в Scopus, Web of Science, ORCID и Google Scholar, което допринася за повишаване на видимостта и популяризирането на нейните публикации в национален и глобален мащаб.

8. Участие в научни проекти и научни форуми

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева участва с 4 научни проекта, резултатите от които са отразени и популяризирани чрез 2 колективни монографии и 2 сборника с доклади от научни конференции.

Кандидатката по конкурса регистрира 8 участия в организационни комитети, свързани с провеждането на международни научни конференции и национални университетски олимпиади.

9. Преподавателска работа

При оценката на преподавателската работа на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева са взети предвид изискванията на чл. 112, ал. 5, т. 1 от ППАС на Икономически университет – Варна и на чл. 27, ал. 4, т.1 от ЗРАСРБ.

Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева работи като редовен преподавател в катедра „ИУТУ“ на ИУ-Варна от 18 години – редовен асистент от 2008г. и главен асистент от 2010г. Педагогическият опит на кандидатката е в съответствие с тематиката на конкурса за „доцент“. Учебно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева – като продължителност и качество – съответства на изискванията на настоящия конкурс.

Кандидатката по конкурса е утвърден преподавател по различни учебни дисциплини в разнообразни форми на обучение и квалификационни степени, в т.ч. редовно и дистанционно обучение на бакалаври и магистри, които обхващат тематиката на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“. Учебните дисциплини са включени в учебните планове на специалностите „Икономика и търговия“, „Бизнес икономика“, „Стокосзнание и митническа дейност“, „Мениджмънт“, „Маркетинг“ и др.

От представената справка става ясно, че през уч.2024/2025г. гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е водила лекции (93 часа) и упражнения (156 часа) в ОКС „Бакалавър“ по дисциплините „Търговски мениджмънт“, „Управление на търговските операции“, „Управление на малкия бизнес“ и „Академични изследвания“. През същата академична година учебната натовареност на кандидатката за „доцент“ в ОКС „Магистър“ е 15 часа, като посочените по-горе дисциплини се допълват с „Търговска политика на Европейския съюз“ и „Оmnikanален търговски маркетинг“. Това е доказателство, че са изпълнени изискванията на чл. 24, ал. 3 от ЗРАСРБ, чл. 55, ал. 2 от ППЗРАСРБ и чл. 102 от ППАС на Икономически университет – Варна.

През периода от 2008г. до настоящия момент общият брой на преподаваните дисциплини от кандидатката е 23 (Документ 14.1) – 19 дисциплини в ОКС „Бакалавър“ и 4 дисциплини в ОКС „Магистър“. Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева участва в разработването на 21 учебни програми за обучение на студентите не само в специалност „Икономика и търговия“, но и в редица други специалности в Икономически университет – Варна. В съавторство участва в разработването на 2 учебни помагала.

Ръководила е екипи, участващи в Студентските научни сесии в ИУ-Варна. Научен ръководител е на дипломанти в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, като за периода 2008-2025г. техният брой е 56, а на рецензираните дипломни работи и магистърски тези – 57. Организираща е провеждането на лекции с представители на практиката по актуални проблеми на търговския мениджмънт, управлението и търговските операции, потребителската защита и др.

10. Административен опит

Следва да се подчертае, че в своето професионално развитие гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева заема редица административни работни позиции, като: член на Постоянната комисия по кариерно развитие, член на Съвет за електронно и дистанционно обучение към Център за електронно и дистанционно обучение, член на факултетния съвет на Стопански факултет, заместник ръководител на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“.

11. Плагиатство

При запознаването и анализирането на научната продукция на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева не съм установил плагиатство, некоректни данни и некоректно позоваване на чужди научни трудове.

12. Въпроси и препоръки

В съответствие с разпоредбите на чл. 113 от ПРАС на Икономически университет – Варна към кандидатката за заемане на академичната длъжност „доцент“ могат да се отправят следните препоръки и въпроси:

1. При структурирането на научните приноси би било целесъобразно те да се формулират по-обобщено и да се редуцира техният брой.
2. Препоръчвам на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева да разшири своите изследвания и по отношение на други актуални проблеми на търговския бизнес в условията на дигитализация и омниканалност.

13. Заключение

След запознаването и анализирането на научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева може да се направи констатацията, че кандидатката за заемане на академична длъжност „доцент“ отговаря на следните условия и изисквания:

1. Придобила е образователна и научна степен „доктор“ през 2007г.
2. Заемала е академичната длъжност „главен асистент“ в ИУ-Варна не по-малко от две академични години (от 2010г. - до настоящия момент)

3. Представила е публикуван монографичен труд в специализирано научно издателство, който не повтаря публикациите за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

4. Отговаря и надхвърля минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ.

5. Отговаря и надхвърля изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ в ИУ– Варна на основание чл. 2б, ал. 5 на ЗРАСРБ.

6. Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Това ми дава основание да изразя своята подкрепа и положително отношение по кандидатурата на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“. Това обуславя и категоричното ми крайно решение, което е „ДА“.

Февруари 2026
Варна

Член на научното жури.

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679
(~~Иван Радичев~~)

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА

Вх. №

PA20-265/16.02.2026г

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“,

обявен от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

Настоящото становище е изготвено от доц. д-р Иво Ангелов Костов, преподавател в Икономически университет – Варна, Стопански факултет, катедра „Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“. Основание за изготвяне на становище по конкурса са Заповед № РД 06-186/28.11.2025 г. на Ректора на Икономически университет – Варна за пазначаване на състава на Научното жури и решение от първото заседание на научното жури от 08.01.2026 г.

2. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е обявен в научна област (област на висшето образование) 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“. Обявата за конкурса е публикувана в ДВ, бр. 90/28.10.2025 г. Конкурсът е обявен от Стопански факултет на Икономически университет – Варна за пуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева, преподавател в Икономически университет – Варна, Стопански факултет, катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“. Кандидатът изпълнява в значителна степен минималните национални изисквания съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки. Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева изпълнява в значителна степен и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна по чл. 26, ал. 5 от ЗРАСРБ, както и изискванията на чл. 101 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ – Варна.

4. Данни за кандидата

Кандидатът по конкурса Миглена Душкова Милева е от гр. Варна и завършва (през 1997 г.) Трета природоматематическа гимназия „Академик Методий Попов“ в гр. Варна, след което придобива ОКС „бакалавър“ (през 2001 г.) и ОКС „магистър“ (през 2002 г.) по специалност „Икономика и управление на търговията“ в ИУ – Варна. Веднага след това, в периода 2003–2006 г., е редовен

докторант в докторска програма „Икономика и управление (търговия)“ към катедра „Икономика и управление на търговията“ – ИУТ (преименувана по-късно на „Икономика и управление на търговията и услугите“ – ИУТУ).

През 2007 г. придобива ОНС „доктор“ след успешна защита пред ВАК на докторска дисертация на тема „Разширяване на пазарното присъствие на търговската фирма в условията на нарастваща конкуренция“. Академичната кариера на кандидата започва през 2008 г., когато д-р Миглена Душкова Милева е назначена като асистент към тогавашната катедра ИУТ на ИУ – Варна. Тази длъжност тя заема до 2010 г., а оттогава досега е главен асистент към същата катедра.

Следва да се отбележи, че гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева целенасочено се е подготвяла за академична кариера, тъй като по време на докторантурата си е била и хоноруван асистент (в периода 2003–2004 г.), както и след това (през 2008 г.) в катедра „Икономика и управление на търговията“ и катедра „Маркетинг“ при ИУ – Варна. Положителен момент в развитието на кандидата преди академичната кариера е опитът ѝ в реална бизнес среда като служител (в периода 2001–2003 г.) на един от основните мобилни оператори в страната – тогавашния „Мобилтел“.

Като цяло прави впечатление, че развитието на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е последователно и без прекъсвания в съответните периоди. С цел продължаващо развитие кандидатът участва в редица обучения, в т.ч. на: Българската национална асоциация „Активни потребители“ (през 2021 г., 2022 г., 2023 г.), Комисията за защита на потребителите (през 2020 г.), ИУ – Варна (от 2008 г. досега).

Кандидатът по конкурса е член на Съюза на учените – Варна, Секция „Икономически науки“, както и на Териториалната организация на Научно-техническите съюзи – Варна. Била е зам.-ръководител на катедра ИУТУ (в периода 2021–2023 г.), като понастоящем е член на Факултетния съвет на Стопански факултет на ИУ – Варна (с мандат 2023–2027 г.); от 2019 г. е член и на Съвета за електронно и дистанционно обучение към ЦЕДО на ИУ – Варна, както и на Постоянната комисия по кариерно развитие в ИУ – Варна.

Като изследовател и преподавател кандидатът има разнообразни научни интереси, пай-вече в областта на търговията, търговското обслужване, потребителската защита, политиката на Европейския съюз за защита на потребителите и предизвикателствата пред обучението на студенти по икономика и търговия. Преподавала е общо по 23 учебни дисциплини за бакалаври и магистри, активно работи със студенти и докторанти (включително с чуждестранен докторант от Technical University of Liberec, Czech Republic), участва в множество организационни комитети (за научни конференции и други прояви), в научни проекти, акредитационни процедури, създава партньорства с представители на бизнес практиката, популяризира образователните услуги, предлагани в ИУ – Варна, като се откроява и приносят ѝ в административната и организационната дейност на катедра ИУТУ през годините.

5. Описание на научните трудове

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева участва с 35 броя научни публикации с общ обем 821 стандартни страници. Структурата на представените публикации е както следва:

- 1 самостоятелна монография;
- 1 самостоятелна глава в колективна монография;
- 2 глави (в съавторство) в колективна монография;
- 2 самостоятелни студии;
- 1 научна статия (в съавторство) в списание, реферирано и индексирано в Scopus и Web of Science, издавано от университет от топ 5 в Полша, а именно AGH University of Krakow;
- 9 научни статии в списания (в т.ч. и чуждестранни), индексирани и реферирани в международни научни бази данни като RePEc, CEEOL и др. (вкл. 2 в съавторство);
- 18 научни доклада, публикувани в сборници от международни научни конференции (в т.ч. и чуждестранни) и кръгли маси (вкл. 5 в съавторство);
- 2 учебни помагала (в съавторство).

Всички представени публикации се приемат и се вземат предвид при изготвянето на настоящото становище. Публикациите са на български, английски и руски език. Преобладават самостоятелните разработки, които представляват почти 2/3 от представените научни трудове. Същевременно 12 от публикациите са разработени в съавторство и тяхната разнородност (монографии, научни статии, научни доклади, учебни помагала) показва уменията на кандидата да работи успешно в екип.

Основно място сред публикациите по конкурса заема хабилитационният монографичен труд на тема „Качество на търговското обслужване и защита на потребителските права“. Обсъден е два пъти в първичното звено (катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“). Публикуван е в Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, издателство „Наука и икономика“ при ИУ – Варна, и е рецензиран от две хабилитирани лица. Притежава балансирана структура, която следва логическа последователност, с общ обем 239 страници. Включва богата библиография от 228 източника (на български и английски език). Като цяло хабилитационният труд на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева представлява задълбочено, прецизно и напълно завършено изследване на много актуален проблем със значима практико-приложна насоченост, а именно защитата на потребителите и техните права като фактор за гарантиране на качеството на търговското обслужване и предизвикателствата пред взаимодействието между потребителите и търговците в условията на цифрова трансформация (с фокус върху връзката между търговското обслужване и защитата на потребителите). Разработката е направена на много високо научно равнище. Изследването не повтаря вече познато знание. Приложената методика на изследване е специално конструирана за изпълнение на целта и задачите в

монографичния труд. Изключително положителен момент в монографията представлява и използването на метода на анкетата.

Останалите научни публикации на кандидата по конкурса също представляват съвременни и на високо равнище изследвания. Демонстрирана е висока степен на новост и адекватност, коректност и обективност при избора на тематични направления, логическа структура и съдържание, както и значимост за теорията и практиката (в областта на търговското обслужване и потребителската защита), включително авторови изводи и констатации.

Ясно се откроява градацията в изследователската и публикационната дейност на кандидата. През своята научна кариера, след придобиването на ОНС „доктор“, гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева усилено и системно работи в основното направление, съставляващо тематиката на обявения конкурс за „доцент“ – качество на търговското обслужване и потребителска защита. Темите и разгледаните въпроси и проблеми в посочените по конкурса научни публикации ясно показват това.

Съгласно представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, в групите В и Г кандидатът отчита общо 411,67 точки при изискуем минимум от 300 точки, т.е. ги надхвърля с 37,22%. Като цяло може да се обобщи, че научните трудове на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева са напълно достатъчни по обем, структура и съдържание спрямо обявения конкурс.

6. Идентифициране на приносите

След внимателен преглед и оценка приемам и потвърждавам представените от кандидата научно-теоретични и научно-приложни приноси, които са резултат от нейната последователна, системна и задълбочена изследователска и публикационна дейност за 20-годишен период (по конкурса първата публикация на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е студия от 2006 г. на тема „Проблеми на пазарното присъствие на търговската фирма“, която се откроява с много математически и статистически формули и изчисления).

По-важните научни приноси в публикациите по конкурса включват: обогатяване на теорията за качеството на търговското обслужване; обосноваване в маркетингов и правен аспект на основни понятия в тази област; систематизиране на основни политики на ЕС за защита на потребителите; извеждане на водещи тенденции в развитието на търговията (специализация, концентрация, дигитализация и утвърждаване на съвременни форми на организация); изследване на ключови въпроси на икономическата ефективност на търговията в България.

Открояват се следните научно-приложни приноси в представените публикации за участие в конкурса: извършване на анализ на потребителския избор и защитата на потребителите в дигитална среда (оценки, рискове, национална и европейска нормативна рамка); сравнителен анализ и икономическа интерпретация на резултати от дейността на български и европейски институции за защита на

правата на потребителите; анализ на развитието, специализацията, концентрацията и общественото значение на търговската мрежа на дребно в страната (в т.ч. ролята на франчайзинга), включително анализ на динамиката на ключови икономически показатели в търговията (сектор G); провеждане на емпирично изследване относно осведомеността и активността на потребителите в България в областта на защитата на потребителските права; обследване в приложна перспектива на развитието на дигиталните платформи, споделената икономика и променящата се конкурентна структура в електронната търговия. В публикационната дейност на кандидата се откриват и приноси, свързани с обучението на студенти в областта на икономиката и търговията в съвременните условия.

Кандидатът представя доказателства за 24 броя цитирания на своя научна продукция, от които 2 са от издания, реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of Science. Общият брой на цитираните публикации на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е 14 (от 35 по конкурса, т.е. 40% от продукцията е цитирана поне веднъж).

7. Участие в научни проекти и научни форуми

Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева доказва устойчива и резултатна научноизследователска дейност през годините, като е участвала в два научноизследователски проекта (2012–2014 г.; 2018–2021 г., с постигнат краен резултат и публикуване на колективни монографии) и други два проекта (през 2022 г. и 2023 г.), касаещи организирането на научна проява и издаването на сборник с доклади. Проектите са вътрешноуниверситетски. Тематичният им обхват е релевантен на научната специалност по конкурса. Кандидатът успешно е използвала посочените научни проекти за създаване на научна продукция по конкурса. Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева редовно участва в научни конференции и организационни комитети (общо 8). В студентски научни конференции има регистрирани участия в жури, научни и редакционни съвети.

8. Преподавателска работа

Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева има над 18-годишен преподавателски стаж в ИУ – Варна. Справката за учебната натовареност на кандидата през последните две години доказва провеждането на лекции и упражнения както в ОКС „бакалавър“, така и в ОКС „магистър“, по следните учебни дисциплини: „Търговски мениджмънт“, „Търговско предприемачество“, „Управление на търговските операции“, „Управление на малкия бизнес“, „Академични изследвания“, „Търговска политика на Европейския съюз“, „Оmnikanален търговски маркетинг“.

Като много положителен момент може да се отбележи участието на кандидата в разработването (в екипи) на множество учебни програми (общо 21), както и на 2 учебни помагала (в съавторство), подпомагащи учебния процес по преподавани учебни дисциплини. Активната работа със студентите (в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“) се доказва и от научното ръководство на 56 дипломанти, изготвянето на 57 рецензии на дипломни работи, участието на кандидата като отговорник в

тьюторната система (18 участия като тьютор на студенти от спец. „Икономика и търговия“), както и от регулярното ръководство на практическото обучение на студентите от същата специалност (в продължение на 10 учебни години, в периода 2013–2022 г.); има и менторство през в стартър програмата на Бизнес акселератора на ИУ – Варна (съвместна работа с докторант от ИУ – Варна по разработването на реален бизнес проект на тема „Онлайн платформа за обучение на студенти“).

Представените от кандидата доказателства дават основание да се даде висока оценка на учебно-преподавателската работа. Гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева притежава достатъчен педагогически опит и компетентност, което показва висока степен на готовност за заемане на академичната длъжност „доцент“.

9. Плагиатство

В научните трудове по конкурса не се установява плагиатство, нито повтораемост, включително относно придобиването на ОНС „доктор“. Не се установява и некоректно позоваване на чужди научни трудове.

10. Въпроси, критични бележки към кандидата

Представените материали не дават основание за отправяне на критични бележки и въпроси към кандидата. Препоръчвам на кандидата да продължи активно научноизследователската си дейност в избраното научно направление, свързано с търговското обслужване и потребителската защита, както и публикуването на получените резултати в реферирани и индексирани световноизвестни бази данни с научна информация, с оглед на по-нататъшното научно развитие. Препоръчително е също да разширява научното си сътрудничество в международен план, както и консултантската и експертната си дейност.

11. Заключение

Внимателният преглед и оценката на всички предоставени документи и публикации на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева показват, че са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ, ШЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в ИУ – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8. Икономика.

12. Въз основа на изложеното заявявам своето напълно положително становище и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да предложат на Факултетния съвет на Стопански факултет при ИУ – Варна да избере Миглена Душкова Милева за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“.

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

13.02.2026 г.
гр. Варна

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Иво Костов)

**по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“,
обявен от Икономически университет – Варна**

1. Обща информация

Изготвил становището: доц. д-р Петранка Иванова Мидова, Стопанска Академия „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов, катедра „Търговски бизнес“.

Основание за изготвяне на становището: решение на научно жури, назначено със заповед на ректора на Икономически университет – Варна № РД-06-186/28.11.2025 г. и решение от първо заседание на Научно жури от 08.01.2026 г.

2. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ е в професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“, катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет към Икономически университет – Варна. Обявата е публикувана в Държавен вестник бр. 90/28.10.2025 г.

3. Кандидат по конкурса

В конкурса за академична длъжност „доцент“ участва само един кандидат: гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева, която е редовен преподавател към катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет на Икономически университет – Варна. Гл. ас. д-р Миглена Милева е представила всички необходими доказателства за изпълнение както на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, така и на допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна по чл. 26, ал. 5 на Закона за развитие на академичния състав в република България и на условията в чл. 101 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

4. Дани за кандидата (персонална характеристика):

Гл. ас. д-р Миглена Милева е преподавател в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ в Икономически университет – Варна от 2008 г., като преди това краткосрочно е хоноруван асистент към катедра „Икономика и управление на търговията“ и катедра „Маркетинг“. Стартира своята кариера на длъжност „Оператор в офис“ в „Мобилтел“ – София. Получава бакалавърска и магистърска степен по „Икономика на търговията“ в Икономически университет – Варна съответно през 2001 г. и 2002 г. Степен „доктор“ придобива през 2007 г. по научна специалност 05.02.18.

„Икономика и управление (търговия)“ като докторант в катедра „Икономика и управление на търговията“. Член е на Съюза на учените – клон Варна и Териториалната организация на Научно-техническите съюзи – Варна. Владее английски език.

Към настоящия момент в рамките на университета, Миглена Милева е член на Факултетния съвет на Стопански факултет, член на Съвета за електронно и дистанционно обучение, член на Постоянната комисия по кариерно развитие. В периода 12/2021 г. – 06/2023 г. е била заместник ръководител на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“.

Представената информация за гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева показва стремеж за развитие и израстване, както и ангажираност към катедрата и университета.

5. Описание на научните трудове

Общият брой публикации, с които гл. ас. д-р Миглена Милева участва в конкурса за „доцент“, е 35 с общ обем от 821 страници. Видът и броят на публикациите съгласно представения Списък, са както следва:

- Монографии – 3 бр., от които 1 бр. самостоятелна и 2 бр. в съавторство;
- Студии – 2 бр. самостоятелни;
- Статии – 10 бр., от които 7 бр. самостоятелни, 1 бр. в Scopus в съавторство и 2 бр. в други бази данни в съавторство;
- Доклади в сборници на научни конференции – 18 бр., от които 13 бр. самостоятелни и 5 бр. в съавторство;
- Учебници и учебни помагала – 2 бр. в съавторство.

Самостоятелният монографичен труд е на тема „Качество на търговското обслужване и защита на потребителските права“ с обем от 239 страници. Монографията представлява задълбочено теоретико-практическо изследване на проблеми, свързани със защитата на потребителските права като фактор за гарантиране на качеството на търговското обслужване. Трудът е ценен ресурс както в академичните среди така и приложен аспект за подобряване на обслужването в търговския сектор, като отчита развитието на цифровите технологии и очертава предизвикателствата пред защитата на потребителите в онлайн среда.

Централно място в публикациите на кандидата засмат проблемите на защита правата на потребителите в т.ч. при пазаруване онлайн, нелоялните търговски практики и разрешаване на спорове, безопасността на стоките, развитието на търговията и др., разрешени с подходящ инструментариум. Това подчертава детайлността и задълбочеността на изследванията, както в теоретико-методологичен, така и в практико-приложен аспект.

Анализът на публикациите по отношение на тяхното количество и съдържание е база за формулиране на следните изводи:

1. Публикациите на кандидата потвърждават научно-изследователските му интереси.

2. Поставените проблеми са в обсега на обявения конкурс, като в различните разработки се разглеждат в дълбочина, теоретично и емпирично се обосновават.

3. Посочените публикации за участие в конкурса не дублират тези за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

4. По-голяма част от публикациите на кандидата са самостоятелни, но наличието на такива в съавторство и участието в проекти показва умението на гл. ас. д-р Миглена Душкова да работи в екип.

5. Основната част от публикациите са в известни издания, което потвърждава тяхната значимост и високо качество.

6. Налице е баланс в структурата на научните трудове.

7. Публикациите за участие в конкурса за „доцент“ са достатъчни по количество и обем.

8. Публикациите отговарят на изискванията от гледна точка на тяхната езикова и стилистична издръжаност. Спазени са правилата за научна етика.

В обобщение на всичко посочено по отношение на публикационната активност на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева считам, че напълно отговоря на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Икономически университет - Варна.

6. Идентифициране на приносите

Запознаването с научните публикации и материали показва, че кандидатът има качества да систематизира и анализира конкретни научни тези. Направените изводи, препоръки и резултати в научните трудове са оформени надлежно и разбираемо. Постигнатите научни и научно-приложни приноси са обособени в две групи – научно-теоретични /5 на брой/ и научно-приложни /6 на брой/. Същите са изведени в съответната справка.

Представени са доказателства за 14 бр. цитирания, от които 2 бр. в издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни.

Приемам всички посочени приноси и считам, че реално са постигнати. Цитиранията за участие в конкурса за „доцент“ са достатъчни по количество.

7. Участие в научни проекти и научни форуми

За участие в конкурса са посочени 4 научноизследователски проекта, които са приключили успешно и имат търговска насоченост, близо до научните интереси на тематиката на обявения конкурс. В резултат на два от проектите е реализирана публикация на колективна монография, а чрез последните два проекта се реализират

научни конференции и завършват с издаване на сборници. При това в проекта от 2022 г. кандидатът е член на научния и редакционния съвет на сборника с материали от студентската научна конференция, а в последния проект от 2023 г. е член на организационния комитет.

Съгласно представената Справка е отчетено участие в 28 научни форума в страната и чужбина, където са представени научноизследователски резултати от множество проучвания на кандидата.

8. Преподавателска работа

Единственият кандидат Миглена Душкова Милева има опит като преподавател, който води както семинарни занятия, така и лекционни курсове в областта на конкурса. Справката за преподаваните учебни дисциплини показва, че кандидатът води курсове пред студентите в степените „бакалавър“ и „магистър“, като провежданите занятия са над изисквания минимум. Основните дисциплини, по които представя лекционни курсове и упражнения, са в обхвата на конкурса, а именно: „Търговски мениджмънт“, „Управление на търговските операции“, „Потребителско поведение“, „Въведение в търговията“, „Управление на малкия бизнес“, „Основи на търговското предприемачество“ и др.

Гл. ас. д-р Миглена Душкова участва в екипи при разработването на множество учебни програми /общо 21/ по лекционни курсове както в образователно квалификационна степен „бакалавър“, така и в степен „магистър“ по дисциплини, водени от катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ към Икономически университет – Варна.

Учебно-преподавателската работа се допълва от научно ръководство на 56 дипломанти и рецензиране на 57 дипломни работи в образователно квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ по специалностите към катедра.

Като значими за преподавателската работа могат да се отличат и следните активности: провеждане на лекции с представители от практиката, активна работа със студенти и докторанти, участие като тютор в кандидатстудентската кампания и в мероприятия, организирани от катедрата, в т.ч. научни конференции.

В обобщение на всичко посочено по отношение на учебно-преподавателската работа на гл. ас. д-р Миглена Милева считам, че напълно отговоря на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Икономически университет - Варна“ и оценката ми е положителна.

9. Плагиатство

В представените по конкурса материали не е установено наличие на плагиатство, некоректни данни и некоректно позоваване на чужди научни трудове. Това се потвърждава и от подписаната от кандидатката Декларация за оригиналност на научните трудове където се посочва, че монографичният труд и публикациите са лично дело и са спазени всички изисквания за авторското право по отношение на използваните литературни източници.

10. Въпроси, критични бележки към кандидата.

Нямам критични бележки към кандидата. Позволявам си да отправя две препоръки:

- да продължи публикационната си активност в реферирани и индексирани научни издания;
- да осъществи научно ръководство на докторанти като предаде своя опит и знания.

11. Заключение

Количественото и качествено измерение на научната продукция и преподавателският опит на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева напълно покриват минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитието на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Всичко посочено в становището е база за моята убеденост да гласувам със „ЗА“ гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева да бъде избрана и да заема академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“ към катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет на Икономически университет – Варна. Предлагам на членовете на Научното жури да подкрепят кандидатурата.

02.02.2026 г.

гр. Свищов

Изготвил становището:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

/доц. д-р/П. Мидова/

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита), обявен от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

Изготвил становището: доц. д-р Симеонка Александрова Петрова, катедра „Търговски бизнес“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление (търговия)“.

Основания за изготвяне на становището са **Заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД 06-186/28.11.2025 г.** за състав на Научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ и решение на Научно жури, взето на първото му заседание на 08.01.2026 г.

2. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е обявен в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита) за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“, Стопански факултет към Икономически университет – Варна. Обявата за конкурса е публикувана в **ДВ, бр. 90 от 28.10.2025 г.**

3. Кандидат по конкурса

В обявения конкурс гл. ас. д-р **Миглена Душкова Милева** е единствен кандидат. Представената Справка-декларация за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, показва надвишаване с 1,75 пъти на минималните изисквани точки по групи показатели, както следва:

- дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ (50 точки);
- публикации по дисертацията (40 точки);
- хабилитационен труд на тема „Качество на търговското обслужване и защита на потребителските права“ (100 точки);
- статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (15 точки);
- статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (233,33 точки);
- студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (30 точки);
- публикувана глава от колективна монография (33,34 точки);

- цитирания в научни издания, монографии, колективни томове, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (30 точки);

- цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране (120 точки);

- цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране (50 точки).

Справките за изпълнение на допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна, по чл. 26, ал. 5 на Закона за развитието на академичния състав в Република България, доказват, че кандидатът по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ отговаря на определените от висшето училище изисквания.

Кандидатът отговаря на изискванията по чл. 101 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна. Постигнато е необходимото спазване на посочените изисквания.

4. Данни за кандидата

Образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност 05.02.18 „Икономика и управление (търговия)“ кандидатът придобива съгласно диплома от 2007 г. През периода 2003-2004 г. и 02/2008 г. – 06/2008 г. е хоноруван асистент. През периода 2008-2010 г. е асистент, а от октомври 2010 г. до сега е главен асистент в катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ към Икономически университет – Варна. Областите на научните интереси на кандидата са, както следва: търговия – приходи, разходи и печалба, икономическа ефективност, специализация, концентрация, модернизация и дигитализация, териториално разпределение на търговските обекти, франчайзинг, социални аспекти; търговско обслужване – продажби и търговски практики, модели за качество на обслужването, търговско обслужване на потребителите в условия на дигитална трансформация и омниканалност, приложение на дигитални технологии в процеса на потребителско обслужване; защита на потребителите; предизвикателства пред обучението на студенти по икономика и търговия – изследване на иновативни образователни методи и подходи, дигитализация на образователната среда. Кандидатът има участия в национални и международни научни прояви, в рамките на които реализира научни публикации и представя изследователски резултати.

5. Описание на научните трудове

Количественото характеризирание на научните трудове и изследователската дейност на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е изготвено въз основа на данни от списъците на научните публикации за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“. Обемът на подготвените от кандидата научни публикации в стандартни страници е, както следва: общо научни публикации 35 бр., 821 стр., в т. ч. самостоятелни – 23 бр., 476 стр., в съавторство – 12 бр., 345 стр. В публикациите, разработени от авторски колектив, коректно е разграничено участието на кандидата.

Представените за рецензиране научни трудове имат следната структура: 3 бр. монографии (от които 1 бр. самостоятелна); 2 бр. самостоятелни студии; 10 бр. научни статии (от които 7 бр. самостоятелни); 18 бр. научни доклада (от които

13 бр. самостоятелни); 2 бр. учебници и учебни помагала в съавторство. Общо 7 бр. публикации са на чужд език.

Прегледът на представените научни трудове показва профилиране и специализиране на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева в областта на: теорията на търговското обслужване; защитата на потребителските права; тенденциите в развитието на търговията, сред които дигиталната трансформация; икономическата ефективност на търговията. В съществена част от публикациите акцентът се поставя върху търсенето на практикоприложни ефекти и ползи.

В количествен аспект научните публикации на кандидата съответстват на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Специално внимание заслужават качествените характеристики на направените изследвания. В тази насока могат да се отбележат качествата на хабилитационния труд „Качество на търговското обслужване и защита на потребителските права“, Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, Издателство „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, 2025 г., 239 стандартни страници. Монографията е обсъдена на катедрено равнище и рецензирана от две хабилитирани лица. В съдържанието на научната разработка се застъпва и потвърждава изследователската теза, че потребителската защита е фактор, който, чрез внедряване на потребителските права в процеса на комуникация и взаимодействие между потребителите и търговците, гарантира качеството на търговското обслужване, включително, преди, по време на и след продажбата. При построяването на изложението кандидатът използва подходящи езикови средства на научния стил. Чрез разработването на самостоятелния научен труд гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева се доказва като изследовател, притежаващ способности, възможности и умения за провеждане на задълбочени теоретико-емпирични проучвания с ползност за търговската практика. Формулираната тематична област и съдържанието на изследването напълно съответстват с професионалната насоченост на обявения конкурс за академичната длъжност „доцент“. Представеният монографичен труд отговаря на изискванията на чл. 112, ал. 2 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна.

Преобладаваща част от останалите научни публикации от приложения списък по конкурса са също в областта на качеството на търговското обслужване и потребителската защита. В тях се анализират възможностите за подобряване на тези специфични по своето съдържание и обхват дейности.

6. Идентифициране на приносите

Приложеният списък с научни публикации, представените резюмета на публикациите и дадената справка за приносите на участника в конкурса за академичната длъжност „доцент“ свидетелстват за извършена сериозна изследователска дейност. Постигнато е съответствие с научната специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита)“. Представените публикации третираат проблеми на търговското обслужване и защитата на потребителските права, проявяващи се тенденции в развитието на търговията, включително нейната дигитализация, икономическата ефективност на търговията.

В подготвената Справка за научните и научно-приложните приноси кандидатът – гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева, систематизира научните и научно-приложните приноси в две части:

- научно-теоретични приноси, свързани с обогатяване на теорията за: качеството на търговското обслужване чрез интегриране на концепцията за защитата на потребителските права; ефектите на дигитализация на търговията върху потребителския избор; взаимодействието между потребители, търговци и технологии; основните политики за защита на потребителите; водещи тенденции в развитието на търговията; ключови аспекти на икономическата ефективност на търговията;

- научно-приложни приноси, открояващи се в извършени изследователски анализи и интерпретации на: потребителския избор и защитата на потребителите в дигитална среда; тенденциите в онлайн търговията; сравнителни анализи на резултати от дейността на институции, свързани със защита на правата на потребителите в България и Европейския съюз; емпирично проучване на осведомеността и активността на потребителите в България в областта на защитата на потребителските права; приложни перспективи в развитието на дигиталните платформи и електронната търговия; анализи на развитието, специализацията, концентрацията и социалната значимост на търговията; проучване на динамиката на ключови икономически показатели на търговията в България; предизвикателства пред обучението на студентите в областта на икономиката и търговията.

По моя преценка посочените приноси са лично дело на кандидата. Представяват доказателство за притежаваните възможности и способности за изследване на съществени за търговията проблеми.

Представената Справка за откритите цитирания на научни публикации на кандидата показва, че в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева е цитирана 1 (един) път. Към този показател следва да се добавят и 13 (тринадесет) цитирания на кандидата като автор или съавтор в монография, статии и доклади в други индексирани издания. Посочените резултати с пълна библиографска препратка потвърждават изследователската значимост на публикациите на кандидата за академичната длъжност „доцент“.

7. Участие в научни проекти и научни форуми

От дадената Справка за участия в научни проекти се установява, че през периода 2012-2023 г. кандидатът участва в общо 4 (четири) проекта – научноизследователски и за финансиране на научни форуми, свързани с темата на конкурса. В рамките на осъщественото участие са подготвени и публикувани научни публикации, оповестяващи достигнати изследователски резултати.

Кандидатът има участия в 28 (двадесет и осем) национални и международни научни форуми, на които реализира научни публикации. Представената Справка за участия в организационни комитети показва, че през периода 2003-2025 г. гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева взема участие в 8 (осем) организационни комитета на научни форуми с организатор катедрното звено.

Участникът в конкурса отчита членство в следните организации – Съюз на учените – Варна, секция „Икономически науки“ и Териториална организация на Научно-техническите съюзи – Варна. Професионални постижения на кандидата са: заемане на длъжността „заместник-ръководител катедра“; член на Факултетния съвет на Стопански факултет към Икономически университет – Варна; член на Съвета за електронно и дистанционно обучение към Центъра за електронно и дистанционно обучение на висшето училище; член на Постоянната комисия по кариерно развитие.

8. Преподавателска работа

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ има необходимата учебна натовареност в бакалавърска и магистърска степен. Съгласно справките за учебната натовареност от общо 506 учебни часа за посочените две учебни години – 2023/2024 г. и 2024/2025 г., води лекции и упражнения със студенти от редовно и дистанционно обучение по учебните дисциплини: „Търговски мениджмънт“, „Търговско предприемачество“, „Управление на търговските операции“, „Управление на малкия бизнес“, „Академични изследвания“, „Търговка политика на Европейския съюз“, „Оmnikanален търговски маркетинг“. Притежава дългогодишен опит като лектор и ръководител на семинарни занятия по общо 23 (двадесет и три) учебни дисциплини, преподавани пред студенти в бакалавърска и магистърска степен.

Представената Творческа автобиография и съответните справки свидетелстват, че кандидатът отчита: 11 (единадесет) проведени лекции по актуални проблеми на търговията с представители на практиката пред студенти в бакалавърска и магистърска степен; научно ръководство на 56 (петдесет и шест) дипломанти; изготвяне на 57 (петдесет и седем) рецензии върху дипломни работи на студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“; 5 (пет) участия във вътрешни процедури на висшето училище; участие в съвместни дейности със студенти, включително практическо обучение; реализиране на съвместна работа с чуждестранен докторант по разработване на публикация на международен екип.

От приложената справка е видно, че кандидатът е съавтор на 21 (двадесет и една) учебни програми за студенти редовно, задочно и дистанционно обучение, изготвени през периода 2012-2024 г. Участва в написването на 2 бр. учебни помагала в съавторство, като нейното участие възлиза на 218 стандартни страници, показващо успешна работа в екип.

9. Плагиатство

Няма данни за плагиатство в научните трудове на кандидата. Не са налични данни за неправомерно ползване на данни и чужди текстове. Литературните източници са използвани от автора добросъвестно и коректно.

10. Въпроси и критични бележки

Представената информация и приложените документи подкрепят тезата за професионалната компетентност на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева. Бих желала да препоръчам на кандидата, основавайки се на опита и мотивацията, които притежава, да продължи в бъдеще да изследва сектора на търговията на

национално и европейско равнище. Препоръчвам също да публикува получените резултати в специализирани и индексирани научни издания в България и чужбина.

11. Заключение

Представената информация и приложените документи, свързани с научноизследователската, публикационната и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева, доказват, че кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ отговаря на количествените и качествените изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, както и Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет – Варна. Приведеното ми дава основание с пълна убеденост да изразя категорично положително отношение и да предложа на уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата на **гл. ас. д-р Миглена Душкова Милева да заеме академичната длъжност „доцент“** в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (качество на търговското обслужване и потребителска защита) за нуждите на катедра „Икономика и управление на търговията и услугите“ към Стопански факултет на Икономически университет – Варна.

03.02.2026 г.,
гр. Свищов

Изготвил становището

(доц. д-р Симеонка Петрова)

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679